

Oppgave 1

a) i)

$$\begin{aligned} f(x) &= \ln x + \sin(2x) \\ f'(x) &= \frac{1}{x} + \cos(2x) \cdot (2x)' = \frac{1}{x} + 2 \cos(2x) \end{aligned}$$

ii)

$$\begin{aligned} g(x) &= e^{3x} \sqrt{1+x^2} \\ g'(x) &= (e^{3x})' \cdot \sqrt{1+x^2} + e^{3x} (\sqrt{1+x^2})' = 3e^{3x} \sqrt{1+x^2} + e^{3x} \cdot \frac{1}{2\sqrt{1+x^2}} \cdot 2x = \\ &= \frac{3e^{3x}(1+x^2) + xe^{3x}}{\sqrt{1+x^2}} = \frac{e^{3x}(3x^2 + x + 3)}{\sqrt{1+x^2}} \end{aligned}$$

b) i)

$$\int (x^{1.2} + \sin(3x)) dx = \frac{1}{1.2+1} x^{1.2+1} + \frac{1}{3} (-\cos(3x)) + C = \frac{1}{2.2} x^{2.2} - \frac{1}{3} \cos(3x) + C$$

ii)

$$\int_1^2 x^2 \ln x dx:$$

$$\text{Delvis integrasjon: } \int_a^b uv' dx = [uv]_a^b - \int_a^b u'v dx$$

$$u = \ln x \Rightarrow u' = 1/x$$

$$v' = x^2 \Leftarrow v = x^3/3$$

$$\begin{aligned} \int_1^2 x^2 \ln x dx &= \left[\frac{1}{3} x^3 \ln x \right]_1^2 - \int_1^2 \frac{1}{3} x^3 \cdot \frac{1}{x} dx = \frac{1}{3} \cdot 2^3 \ln 2 - 0 - \frac{1}{3} \left[\frac{x^3}{3} \right]_1^2 = \\ &= \frac{8}{3} \ln 2 - \frac{1}{9} (2^3 - 1) = \frac{8}{3} \ln 2 - \frac{7}{9} \end{aligned}$$

c) i)

$$\lim_{x \rightarrow -1} \frac{2x}{1-x^2};$$

$$1-x^2 \rightarrow 0 \text{ når } x \rightarrow -1 \text{ og } 2x \rightarrow -2 \text{ når } x \rightarrow -1.$$

Difor vil $\frac{2x}{1-x^2} \rightarrow \pm\infty$ når $x \rightarrow -1$; grenseverdien eksisterer ikkje.

ii)

Vi innfører variabelbyttet $t = 1/x$. Vi ser at $t \rightarrow 0^+$ når $x \rightarrow \infty$.

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow \infty} x^2 \left(1 - \cos \frac{2}{x} \right) &= \lim_{t \rightarrow 0^+} \left(\frac{1}{t} \right)^2 (1 - \cos(2t)) = \lim_{t \rightarrow 0^+} \frac{1 - \cos(2t)}{t^2} = \\ \lim_{t \rightarrow 0^+} \frac{2 \sin(2t)}{2t} &= 2 \lim_{u \rightarrow 0} \frac{\sin u}{u} = \underline{\underline{2}} \end{aligned}$$

Vi har her brukt L'Hôpitals regel og innført variabelbyttet $u = 2t$.

Oppgave 2

$$A = \begin{pmatrix} 8 & -5 \\ 4 & -4 \end{pmatrix}$$

a) Vi finn eigenverdiane og eigenvektorane til A .

Karakteristisk likning: $\det(A - \lambda I) = 0$

$$0 = \begin{vmatrix} 8 - \lambda & -5 \\ 4 & -4 - \lambda \end{vmatrix} = (8 - \lambda)(-4 - \lambda) - 4 \cdot (-5) = \lambda^2 - 4\lambda - 12$$

$$\lambda = \frac{-(-4) \pm \sqrt{(-4)^2 - 4 \cdot 1 \cdot (-12)}}{2 \cdot 1} = 2 \pm 4$$

$$\lambda = -2 \quad \vee \quad \lambda = 6$$

Eigenverdiane er $\lambda_1 = -2$ og $\lambda_2 = 6$.

Eigenvektor for $\lambda_1 = -2$:

$$(A - \lambda_1 I)\mathbf{x} = \mathbf{0}, \mathbf{x} = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \end{pmatrix}.$$

$$A - \lambda_1 I = \begin{pmatrix} 10 & -5 \\ 4 & -2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 2 & -1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}.$$

$$2x_1 - x_2 = 0, \quad \mathbf{x} = \begin{pmatrix} \frac{1}{2}x_2 \\ x_2 \end{pmatrix} = \frac{1}{2}x_2 \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix}.$$

$$\text{Eigenvektor: } \mathbf{v}_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix}.$$

Eigenvektor for $\lambda_2 = 6$:

$$A - \lambda_2 I = \begin{pmatrix} 2 & -5 \\ 4 & -10 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 2 & -5 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}.$$

$$2x_1 - 5x_2 = 0, \quad \mathbf{x} = \begin{pmatrix} \frac{5}{2}x_2 \\ x_2 \end{pmatrix} = \frac{1}{2}x_2 \begin{pmatrix} 5 \\ 2 \end{pmatrix}.$$

$$\text{Eigenvektor: } \mathbf{v}_2 = \begin{pmatrix} 5 \\ 2 \end{pmatrix}.$$

Diagonalisering: $A = PDP^{-1}$ med

$$P = (\mathbf{v}_1 | \mathbf{v}_2) = \underline{\underline{\begin{pmatrix} 1 & 5 \\ 2 & 2 \end{pmatrix}}} \quad \text{og} \quad D = \text{diag}(\lambda_1, \lambda_2) = \underline{\underline{\begin{pmatrix} -2 & 0 \\ 0 & 6 \end{pmatrix}}}.$$

Kontroll: $A = PDP^{-1} \Rightarrow AP = PD$.

$$AP = \begin{pmatrix} 8 & -5 \\ 4 & -4 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 5 \\ 2 & 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -2 & 30 \\ -4 & 12 \end{pmatrix}.$$

$$PD = \begin{pmatrix} 1 & 5 \\ 2 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} -2 & 0 \\ 0 & 6 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -2 & 30 \\ -4 & 12 \end{pmatrix} = AP.$$

b) Differensiallikninga kan skrivast som

$$\begin{pmatrix} x'_1 \\ x'_2 \end{pmatrix} = A \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \end{pmatrix}.$$

Den generelle løysinga av likninga er gitt ved eigen-verdiane og eigenvektorane slik:

$$\begin{aligned} \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \end{pmatrix} &= C_1 e^{\lambda_1 t} \mathbf{v}_1 + C_2 e^{\lambda_2 t} \mathbf{v}_2 = C_1 e^{-2t} \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix} + C_2 e^{6t} \begin{pmatrix} 5 \\ 2 \end{pmatrix} \\ &= \begin{pmatrix} C_1 e^{-2t} + 5C_2 e^{6t} \\ 2(C_1 e^{-2t} + C_2 e^{6t}) \end{pmatrix} \\ x_1(t) &= \underline{C_1 e^{-2t} + 5C_2 e^{6t}} \\ x_2(t) &= \underline{2(C_1 e^{-2t} + C_2 e^{6t})} . \end{aligned}$$

Oppgåve 3

$$f(t) = 1 - t + \frac{6}{\pi} \sin\left(\frac{\pi}{3}t\right), \quad D_f = [0, 4] .$$

a) Folketalet aukar raskast når f er maksimal. Vi deriverar:

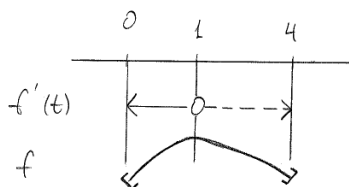
$$f'(t) = -1 + \frac{6}{\pi} \cos\left(\frac{\pi}{3}t\right) \cdot \frac{\pi}{3} = -1 + 2 \cos\left(\frac{\pi}{3}t\right)$$

Vi finn nullpunktta til f' :

$$f'(t) = 0 \Leftrightarrow \cos\left(\frac{\pi}{3}t\right) = 1/2 \Leftrightarrow \pi/3t = \pi/3 + n \cdot 2\pi \vee \pi/3t = -\pi/3 + 2n\pi,$$

der $n \in \mathbb{Z}$. Det gir $t = 1 + 6n \vee t = -1 + 6n$. Sidan $t \in [0, 4]$, har f' berre eitt nullpunkt: $t = 1$.

Av einingssirkelen kan vi sjå at $f'(t) > 0$ når $0 < t < 1$ og at $f'(t) < 0$ når $1 < t < 4$. Dermed har f eit toppunkt for $t = 1$ og minimalpunkt for $t = 0$ og $t = 4$. (Sjå forteiknsskjema for f' .)

Folketalet veks altså raskast etter eitt år.

$f(0) = 1, f(4) = 1 - 4 + 6/\pi \sin(4\pi/3) = -3(1 + \sqrt{3}/\pi) < 0$. Det at f' er negativ, betyr at folketalet vil avta. Folketalet avtar raskast etter 4 år.

- b) Sidan f er farten folketalet endrar seg med, vil den totale endringa vere integralet av denne.

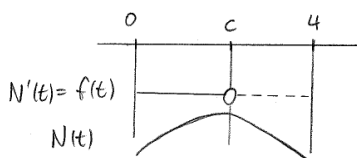
$$\int_0^4 f(t) dt = \int_0^4 \left(1 - t + \frac{6}{\pi} \sin\left(\frac{\pi}{3}t\right)\right) dt = \left[t - \frac{1}{2}t^2 + \frac{6}{\pi} \cdot \frac{3}{\pi} (-\cos\left(\frac{\pi}{3}t\right))\right]_0^4$$

$$\left(t - \frac{1}{2}t^2 - \frac{18}{\pi^2} \cos\left(\frac{\pi}{3}t\right)\right)_0^4 = 4 - \frac{4^2}{2} - \frac{18}{\pi^2} \cos \frac{4\pi}{3} - 0 + \frac{18}{\pi^2} = -4 + \frac{27}{\pi^2} =$$

$$-\left(4 - \frac{27}{\pi^2}\right) .$$

Sidan $27/\pi^2 < 27/3^2 = 3 < 4$, vil integralet bli negativt. Altså vil folketalet totalt ha avtatt etter desse fire åra om modellen stemmer. Totalt vil det ha avtatt med ca. $1000 \cdot (4 - 27/\pi^2)$ personar.

- c) Dersom vi let totalt folketal vere $N(t)$, vil vi ha at $f(t) = N'(t)$. N er maksimal når $N'(t)$ endrar forteikn frå positiv til negativ – eller i eit randpunkt. Sidan $f(t)$ er kontinuerleg og gitt monotoneigenskapene og randverdiene til f , som vi fann i a), vil f endre forteikn berre ein gong på definisjonsmengda. Vidare ser vi at f fyrst er positiv og så negativ. Dermed vil $N(t)$ vere maksimal når $f(t) = 0$. (Sjå forteiknskjema for $N'(t) = f(t)$.)

$$c \in (1, 4)$$

Oppgåve 4

a) $2A = 2 \begin{pmatrix} 3 & 4 & -1 \\ 1 & 1 & 3 \end{pmatrix} = \underline{\underline{\begin{pmatrix} 6 & 8 & -2 \\ 2 & 2 & 6 \end{pmatrix}}}$

$$AB = \begin{pmatrix} 3 & 4 & -1 \\ 1 & 1 & 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & -1 & 4 \\ 2 & 2 & -2 \\ 1 & 1 & -2 \end{pmatrix} = \underline{\underline{\begin{pmatrix} 7 & 4 & 6 \\ 5 & 4 & -4 \end{pmatrix}}}$$

$B^2 - 3A$ er ikkje definert sidan B og B^2 har 3 søyler og A har 2 rekkjer.

b) For å finne B^{-1} , rekkereduserer vi totalmatrisa $(B|I_3)$ slik at vi får I_3 til venstre:

$$\left(\begin{array}{ccc|ccc} 0 & -1 & 4 & 1 & 0 & 0 \\ 2 & 2 & -2 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & -2 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \begin{array}{l} \leftarrow \\ \leftarrow \\ \leftarrow \end{array}$$

$$\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 1 & -2 & 0 & 0 & 1 \\ 2 & 2 & -2 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 4 & 1 & 0 & 0 \end{array} \right) \begin{array}{l} \leftarrow -2 \\ \leftarrow \\ \leftarrow \end{array}$$

$$\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 1 & -2 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 2 & 0 & 1 & -2 \\ 0 & -1 & 4 & 1 & 0 & 0 \end{array} \right) \begin{array}{l} \leftarrow \\ \leftarrow \\ \leftarrow \end{array}$$

$$\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 1 & -2 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & -1 & 4 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & 0 & 1 & -2 \end{array} \right) \begin{array}{l} \leftarrow -1 \\ \leftarrow \\ \leftarrow \frac{1}{2} \end{array}$$

$$\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 1 & -2 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & -4 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & \frac{1}{2} & -1 \end{array} \right) \begin{array}{l} \leftarrow \\ \leftarrow 4 \\ \leftarrow 2 \end{array}$$

$$\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 1 & 0 & 0 & 1 & -1 \\ 0 & 1 & 0 & -1 & 2 & -4 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & \frac{1}{2} & -1 \end{array} \right) \begin{array}{l} \leftarrow \\ \leftarrow -1 \\ \leftarrow \end{array}$$

$$\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & 1 & -1 & 3 \\ 0 & 1 & 0 & -1 & 2 & -4 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & \frac{1}{2} & -1 \end{array} \right)$$

$$B^{-1} = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 2 & -2 & 6 \\ -2 & 4 & -8 \\ 0 & 1 & -2 \end{pmatrix}$$

- c) Likningssystemet har eintydig løysing når determinanten til koeffesientmatrisa er ulik 0.

$$\begin{vmatrix} a-1 & -1 & a+3 \\ 2 & a+1 & -(a+1) \\ 1 & 1 & a-3 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} a & 0 & 2a \\ 2 & a+1 & -(a+1) \\ 1 & 1 & a-3 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} a & 0 & 0 \\ 2 & a+1 & -(a+5) \\ 1 & 1 & a-5 \end{vmatrix}$$

$$= a \begin{vmatrix} a+1 & -(a+5) \\ 1 & a-5 \end{vmatrix} = a[(a+1)(a-5) + (a+5)] = a(a^2 - 3a) = a^2(a-3)$$

Systemet har eksakt ei løysing når $a \notin \{0, 3\}$.

- d) Totalmatrise med $a = 0$:

$$\begin{pmatrix} -1 & -1 & 3 & -2 \\ 2 & 1 & -1 & 2 \\ 1 & 1 & -3 & 2 \end{pmatrix} \begin{matrix} -1 \\ \\ \end{matrix}$$

$$\sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & -3 & 2 \\ 2 & 1 & -1 & 2 \\ 1 & 1 & -3 & 2 \end{pmatrix} \begin{matrix} -2 & -1 \\ \leftarrow & \\ \leftarrow & \end{matrix}$$

$$\sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & -3 & 2 \\ 0 & -1 & 5 & -2 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{matrix} -1 \\ \\ \end{matrix}$$

$$\sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & -3 & 2 \\ 0 & 1 & -5 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{matrix} \leftarrow \\ -1 \\ \end{matrix}$$

$$\sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & -5 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Systemet har uendelig mange løsninger når $a = 0$.

$$x + 2z = 0$$

$$y - 5z = 2$$

$$x = -2z$$

$$y = 2 + 5z$$

$$x = -2t$$

$$y = 2 + 5t$$

$$z = t$$

$$\begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 2 \\ 0 \end{pmatrix} + t \begin{pmatrix} -2 \\ 5 \\ 1 \end{pmatrix}$$

Totalmatrise med $a = 3$:

$$\begin{pmatrix} 2 & -1 & 6 & -2 \\ 2 & 4 & -4 & 2 \\ 1 & 1 & 0 & 2 \end{pmatrix} \begin{array}{l} \leftarrow \\ \leftarrow \\ \leftarrow \end{array}$$

$$\sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & 2 \\ 2 & 4 & -4 & 2 \\ 2 & -1 & 6 & -2 \end{pmatrix} \begin{array}{l} \leftarrow \quad -2 \quad \leftarrow \quad -2 \\ \leftarrow \\ \leftarrow \end{array}$$

$$\sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & 2 \\ 0 & 2 & -4 & -2 \\ 0 & -3 & 6 & -6 \end{pmatrix} \frac{1}{2}$$

$$\sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & -2 & -1 \\ 0 & -3 & 6 & -6 \end{pmatrix} \begin{array}{l} \\ 3 \left. \vphantom{\begin{matrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{matrix}} \right\} \\ \leftarrow \end{array}$$

$$\sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & -2 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & -9 \end{pmatrix}$$

Av den nederste rada ser vi at likningssystemet er inkonsistent. Systemet har inga løysing når $a = 3$.

- e) Vi ser at når $a = 1$, vert koeffesientmatrisa til likningssystemet lik matrisa B i deloppgåve a). Vi har difor at

$$B \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -2 \\ 2 \\ 2 \end{pmatrix}$$

slik at

$$\begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = B^{-1} \begin{pmatrix} -2 \\ 2 \\ 2 \end{pmatrix} = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 2 & -2 & 6 \\ -2 & 4 & -8 \\ 0 & 1 & -2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} -2 \\ 2 \\ 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 \\ -2 \\ -1 \end{pmatrix}$$

$x = 2, y = -2, z = -1$.

Oppgåve 5

a)

$$y'' + 6y' + 13y = 0, \quad y(0) = 0, y'(0) = 1$$

Vi går ut frå at løysinga kan skrivast på forma $y = e^{rt}$. Det gir at $y' = re^{rt}$ og $y'' = r^2e^{rt}$, slik at vi får

$$\begin{aligned} r^2e^{rt} + 6re^{rt} + 13e^{rt} &= 0 \\ r^2 + 6r + 13 &= 0 \\ r &= \frac{-6 \pm \sqrt{6^2 - 4 \cdot 1 \cdot 13}}{2 \cdot 1} = -3 \pm 2i \end{aligned}$$

Generell løysing: $y = e^{-3x} (A \cos(2x) + B \sin(2x))$.

Initialkrav: $y(0) = 0 \Leftrightarrow e^0(A \cdot 1 + B \cdot 0) = 0 \Leftrightarrow A = 0$.

$$y' = -3e^{-3x} \cdot B \sin(2x) + e^{-3x} \cdot B + 2 \cos(2x) =$$

$$Be^{-3x}(2 \cos(2x) - 3 \sin(2x)).$$

Initialkrav: $y'(0) = 1 \Leftrightarrow Be^0(2 \cdot 1 - 0) = 1 \Leftrightarrow B = 1/2$.

Løsning:

$$\underline{\underline{y(x) = \frac{1}{2}e^{-3x} \sin(2x) \quad .}}$$

b)

$$\frac{dy}{dx} = \frac{2x}{y + x^2y}, \quad y(0) = -2$$

$$\frac{dy}{dx} = \frac{2x}{y + x^2y} = \frac{2x}{1 + x^2} \cdot \frac{1}{y}$$

$$y \, dy = \frac{2x}{1 + x^2} dx$$

$$\int y \, dy = \int \frac{2x}{1 + x^2} dx$$

Integralet på høyre side kan løsesast ved variabelbyte:

$$u = 1 + x^2, \quad du = 2x \, dx.$$

$$\int \frac{2x}{1+x^2} dx = \int 1/u \, du = \ln|u| + C = \ln(1 + x^2) + C.$$

Dermed får vi at $\frac{1}{2}y^2 = \ln(1 + x^2) + C$.

Initialkravet gir at $1/2 \cdot (-2)^2 = \ln(1 + 0) + C$ slik at $C = 2$. Dermed får vi:

$$\frac{1}{2}y^2 = \ln(1 + x^2) + 2$$

$$y = \pm \sqrt{2 \ln(1 + x^2) + 4}$$

Vi må velge minus-løsninga på grunn av initialkravet:

$$\underline{\underline{y = -\sqrt{2 \ln(1 + x^2) + 4} \quad .}}$$

c)

$$y' + 3y = \sin x, \quad y(0) = 0$$

Integrerende faktor: $e^{F(x)}$ der $F'(x) = 3$. Vi vel $F = 3x$.

$$e^{3x}(y' + 3y) = e^{3x} \sin x$$

$$(e^{3x}y)' = e^{3x} \sin x$$

$$e^{3x}y = \int e^{3x} \sin x \, dx$$

Integralet på høyre side kan løysast ved å bruke delvis integrasjon to gonger:

$$\begin{aligned} \int e^{3x} \sin x \, dx &= e^{3x}(-\cos x) - \int 3e^{3x} \cos x \, dx = -e^{3x} \cos x + 3 \int e^{3x} \cos x \, dx = \\ &= -e^{3x} \cos x + 3 \left(e^{3x} \sin x - \int 3e^{3x} \sin x \, dx \right) = e^{3x}(3 \sin x - \cos x) - 9 \int e^{3x} \sin x \, dx \Leftrightarrow \\ (1+9) \int e^{3x} \sin x \, dx &= e^{3x}(3 \sin x - \cos x) + C_1 \Leftrightarrow \\ \int e^{3x} \sin x \, dx &= \frac{1}{10} e^{3x}(3 \sin x - \cos x) + C_2 \end{aligned}$$

Dermed får vi at

$$y(x) = e^{-3x} \left(\frac{1}{10} e^{3x}(3 \sin x - \cos x) + C_2 \right) = \frac{3}{10} \sin x - \frac{1}{10} \cos x + C_2 e^{-3x}.$$

Initialkrav: $y(0) = 0$

Det gir at $0 = 3/10 \sin 0 - 1/10 \cos 0 + C_2 \cdot e^0$, slik at $C_2 = 1/10$. Dermed får vi at

$$\underline{\underline{y(x) = \frac{3}{10} \sin x - \frac{1}{10} \cos x + \frac{1}{10} e^{-3x}}}$$

Oppgave 6

$$\text{a) } S \left(\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right) = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \quad S \left(\begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \right) = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \quad \text{og} \quad S \left(\begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right) = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$\text{gir at } \underline{\underline{A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}}}$$

$$\begin{aligned} T \left(\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right) &= \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ -5 \end{pmatrix}, \quad T \left(\begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \right) = \begin{pmatrix} -1 \\ 4 \\ 3 \end{pmatrix} \quad \text{og} \quad T \left(\begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right) = \\ &= \begin{pmatrix} 2 \\ -7 \\ 0 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

$$\text{gir at } \underline{\underline{B = \begin{pmatrix} 0 & -1 & 2 \\ 1 & 4 & -7 \\ -5 & 3 & 0 \end{pmatrix}}}$$

b) Standardmatrisa til transformasjonen ST er

$$AB = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & -1 & 2 \\ 1 & 4 & -7 \\ -5 & 3 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & -1 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \\ -5 & 3 & 0 \end{pmatrix} \quad (\text{q. e. d.}).$$

Standardmatrisa til transformasjonen TS er

$$BA = \begin{pmatrix} 0 & -1 & 2 \\ 1 & 4 & -7 \\ -5 & 3 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 2 \\ 1 & 0 & -7 \\ -5 & 0 & 0 \end{pmatrix}.$$